

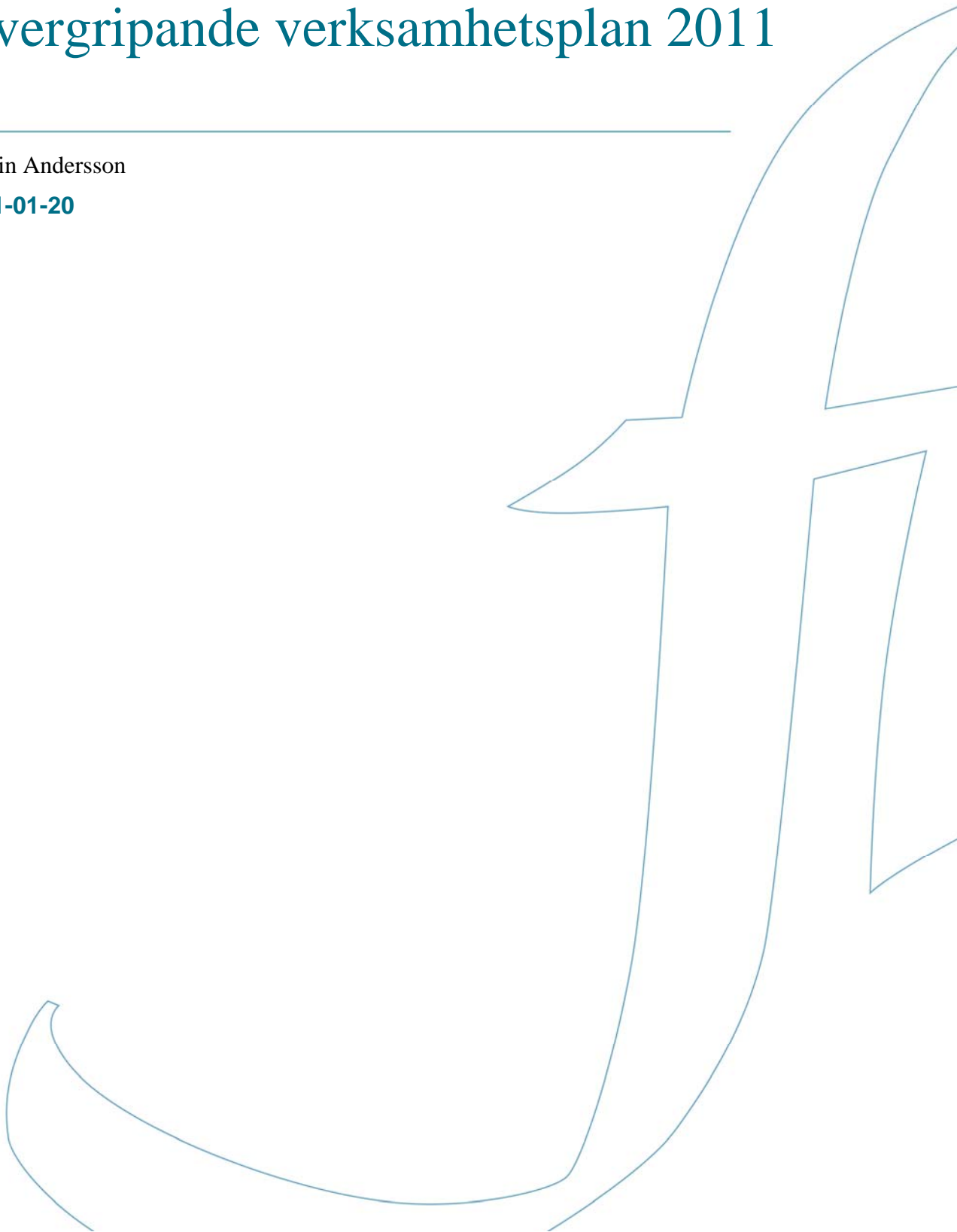

FINANSINSPEKTIONEN

Övergripande verksamhetsplan 2011

Martin Andersson

2011-01-20

INNEHÅLL

Januari 2011
Dnr 11-307

Finansinspektionens målbild - bakgrund	3
Utmaningar för framtida tillsyn	4
Utveckling av verksamhetsstyrningen under 2010	6
Viktiga områden inom tillsyn och verksamhetsutveckling 2011	7
Mål och mått 2011	9
Noter till mål och mått	11

Finansinspektionens målbild – bakgrund

A) FI HAR ETT HÖGT FÖRTROENDE HOS KONSUMENTER, NÄRINGSLIV OCH MYNDIGHETER

För att långsiktigt uppfylla målen om gott konsumentskydd och finansiell stabilitet måste Finansinspektionen ofta fatta beslut som drabbar enskilda företag, aktieägare eller kunder. För att våra ingripanden och regler ska få genomslag på marknaden måste vi ha ett starkt förtroende för vår verksamhet, både från vår huvudman och från allmänheten.

B) FI ÄR RESPEKTERAD BLAND FINANSFÖRETAGEN OCH ERKÄND FÖR HÖG ANALYTISK KOMPETENS OCH TYDLIGHET.

En effektiv, proaktiv tillsyn innebär få sanktioner och ingripanden, inte motsatsen. För att vårt förebyggande arbete och dialog med företagen ska ha effekt måste företagen ha respekt för våra bedömningar, vår förmåga att förstå deras verksamhet och beslutsamhet att ingripa när det behövs.

C) FI ÄR EN VÄL ANSEDD INTERNATIONELL AKTÖR

Sverige har en stor finansiell sektor relativt sin storlek och är bland annat hemland för fyra stora bankkoncerner, internationella försäkringsbolag och en viktig ”trade repository” för räntederivat. Finansinspektionen representerar Sverige i Baselkommittén och i de europeiska tillsynsmyndigheterna ESMA, EBA, EIOPA samt ett antal underkommittéer till dessa. Som ett litet land är vår förmåga att påverka regelbildning och tillsynspraxis helt beroende av vår kompetens och vårt engagemang och därmed vårt anseende.

D) FI UPPLEVS INTERNT OCH EXTERNT SOM EN UTMANANDE OCH STIMULERANDE ARBETSPLATS

FI möter konkurrens om sin arbetskraft från bland annat banker, advokatbyråer och andra myndigheter. I förhållande till många av dessa kommer FI alltid att vara i lönemässigt underläge. För att rekrytera och bibehålla personal krävs att FI tillhandahåller en utvecklande arbetsmiljö.

Utmaningar för framtida tillsyn

Finanskrisen har visat på fundamentala utmaningar för den finansiella tillsynen över hela världen. Liksom vid många tidigare kriser misslyckades myndigheterna – oavsett hur tillsynen var organiserad – att agera förebyggande för att hindra uppbyggnaden av risk.

Krisen har lett till en översyn av både regler och tillsynsstruktur i många länder. Det nya Baselregelverket skärper kapitalkraven betydligt och innefattar för första gången kvantitativa regler för företagens likviditetsrisk. I många länder har tillsynen omorganiserats eller slagit ihop med centralbanken. I Europa är en ny tillsynsstruktur på plats 2011.

Ett skarpare regelverk och en bättre struktur för att hantera gränsöverskridande banker är välkommet och viktigt. Men den verkliga utmaningen består i att förändra perspektivet och kulturen i tillsynen. I många fall observerade som bekant myndigheterna obalanser, till exempel extremt låga riskpremier och dramatisk kredit tillväxt på flera marknader – men valde att inte ingripa. I framtiden förväntas vi vara mer proaktiva, mer ifrågasättande och mer resoluta. Att notera risker i rapporter är inte tillräckligt.

Ingripanden från tillsynsmyndigheter kräver traditionellt specifika regelbrott eller överträdelser. Agerandet blir därför med nödvändighet bakåtblickande och institutspecifikt. Den andra pelaren i Baselregelverket öppnade för ett mer proaktivt agerande i banktillsynen, men den hade knappt börjat tillämpas innan krisen kom. Att dessutom ingripa till följd av obalanser som inte ens har utmynnat i mätbara risker kräver en stor förändring i tillsynsmyndigheternas kultur. Legala förändringar kan också krävas, men i slutändan måste viljan – och modet – att gå mot strömmen finnas där.

Vår bolånereglering är ett sådant exempel. I dagsläget ser vi inte hushållens belåning som en risk för bankerna, utan endast för de högbelånade konsumenterna själva. Målet med regleringen är att förhindra en osund kreditgivning på bolånemarknaden, vilket stärker konsumentskyddet, genom att motverka att företagen använder höga belåningsgrader som konkurrensmedel och därigenom skapar oacceptabla risker för konsumenter och skadar förtroendet för kreditmarknaden.

Som vi har fått erfara flera gånger under de senaste åren väcker resoluta ingrepp ofta betydande missnöje. Hos det drabbade företaget, hos kunder, i media. Det krävs betydande resurser att förbereda och motivera ingripanden. Både enskilda medarbetare och myndigheten i stort sätter sitt rykte på spel när vi tar obekväma beslut. Den här problematiken blir än större när det gäller genuint förebyggande ingrepp, när riskuppbyggnaden fortfarande är i ett mycket tidigt skede.

Sammanfattningsvis är det en stor utmaning att få till stånd den kultur, kompetens, integritet och inte minst de resurser som krävs för att vi ska kunna agera på ett mer förebyggande sätt.

Utveckling av verksamhetsstyrningen under 2010

A) ORGANISATIONEN HAR FÖRÄNDRATS I GRUNDEN

Vi har i dag ett tydligt instituttsfokus som grund för organisationen. Uppdelningen i stabilitets- och marknadstillsyn har bytts mot en traditionell, funktionell avdelningsstruktur. Skälet till detta är helt enkelt att tillsynen över uppförandefrågor och stabilitetsaspekter ofta hör samman - de använder sig av liknande information och verktyg - och den sker mest effektivt för både myndighet och företag om en instituttsansvarig har det samlade ansvaret.

Med ett instituttsfokus skapas också ett tydligare ansvar för tillsynen i verksamheten, vilket är grunden för ett tydligt ansvarsutkrävande. Detta är i sin tur en nödvändig förutsättning för att kunna bedriva en långtgående delegering under ordnade former, där vi inte tappar fokus i organisationen.

B) LEDARSKAPSPROGRAMMET HAR INLETTS

Samtliga chefer på FI har genomgått ett gemensamt ledarskapsprogram. Syftet är att nå en samstämmighet om vad som är viktigt i chefs-/ledarskapet på FI. Vi har kommit en bit på väg och ledningsgruppen och enhetscheferna har på ett ledarskapsforum enats om hörnstenarna för vad det innebär att vara chef på FI: närvaro och kunskap om medarbetarnas svårigheter och förutsättningar samt tydlighet i såväl ansvarstagande och kravställande som i kommunikationen uppåt och nedåt i organisationen. Men mycket arbete återstår för att etablera den nya chefs-/ledarskapskulturen i praktiken.

C) NYA TYDLIGARE ARBETSPROCESSER

En mängd arbetsprocesser har omarbetats i syfte att tydliggöra och effektivisera arbetet. I början av 2011 kommer nya processer kring regelgivning, tillsynsaktiviteter och ingripanden samt remisser och rapporter att läggas fast. Dessutom har nya processer kring verksamhetsplanering och budgetstyrningen införts.

D) NY TILLSYNSSTRATEGI

I syfte att skapa en i verklig mening riskbaserad tillsyn har även en ny tillsynsstrategi etablerats. Den tidigare risk- och produktklassificering angav tämligen exakt hur mycket tillsynstid som skulle allokeras till olika företag. Den nya tillsynsstrategin medför ett betydligt större utrymme för enhets- och avdelningschefer att bestämma inriktning och göra prioriteringar, vilket också medför ett större ansvar.

Prioriteringar av den ”fria tillsynen” grundas på den interna riskprocessen, som bland annat utmynnar i den årliga Riskrapporten. Den riskbedömning som fastslås där ligger till grund för vilka tillsynsåtgärder som ska prioriteras inom FI:s hela verksamhetsområde. Det är generaldirektörens och ledningsgruppens ansvar att prioritera tillsynsområden och fördela myndighetens resurser utifrån den samlade riskanalysen.

Viktiga områden inom tillsyn och verksamhetsutveckling 2011

A) BYGGA EN ENHETLIG KULTUR

Det uppdrag FI har ställer krav på mycket specialiserad kompetens på en rad områden. Därför är det extra viktigt att vi fortsätter bygga en enhetlig kultur för att uppnå ännu bättre samarbete mellan olika enheter och avdelningar. Integrationen av rättsenheterna i tillsynsavdelningarna bör också bidra till detta. Den för FI gemensamma ledarskapsutbildningen är också en viktig del av denna process.

B) BLI EN ATTRAKTIVARE ARBETSGIVARE

Företagen under tillsyn blir större och mer internationella. Produkterna och regelverken blir mer komplicerade. Infrastrukturen blir mer tekniskt avancerad men också mer sårbar. Betydelsen för FI att ha duktiga medarbetare och en snabbfotad, välkoordinerad organisation blir allt större.

FI har relativt lätt att rekrytera personal men tappar ofta anställda till marknaden efter kort tid. Det är viktigt att vi får anställda att stanna längre. Tydliga karriärvägar, inspektörsutbildning och höjda löner för nyckelpersoner är några åtgärder för att minska personalomsättningen. FI ska vara en modern arbetsgivare som både utvecklar personalen, erbjuder intressanta arbetsuppgifter och ger en bra balans mellan arbete och fritid.

C) HANTERA OMFATTANDE REGELPROJEKT

Under de kommande åren genomförs bland annat EU-direktiven Solvens 2, UCITS 4, AIFM och CRD 2-4 samt Basel 3-överenskommelsen. Dessa nya regelverk är omfattande och innebär sammantaget mycket stora förändringar för såväl företag som tillsynsmyndigheter. Dessa regelverksförändringar ställer redan idag höga krav på FI:s förmåga att delta i och påverka utformandet av reglerna.

Genomförandet av nya direktiv genom föreskrifter är mycket resurskrävande. På längre sikt innebär regelverken att kraven på tillsynen höjs. Erfarenheter från införandet av bland annat Basel 2 är att FI och många andra tillsynsmyndigheter nedprioriterade den operativa tillsynen. Så får inte bli fallet de kommande åren.

D) GENOMFÖRA FSAP

Sverige kommer att delta i IMF:s Financial Sector Assessment Program för första gången sedan 2002. Programmet innebär omfattande arbete för Finansinspektionen, där våra mandat, regler och processer för tillsynen kommer att granskas. Detta ger oss en unik möjlighet till utvärdering och förbättring av vår verksamhet.

E) FULLFÖLJA RISKBASERAD TILLSYN

FI kan inte undersöka alla företag och alla risker men vi behöver fastställa en miniminivå för vad som är acceptabelt. Vad är acceptabel tillsyn av en stor bank- eller försäkringskoncern? Eller av en marknadsplats? FI ska göra risk- och kapitalbedömningar av samtliga institut men omfattningen och

frekvensen måste vara olika för olika institut beroende på risken. FI:s verksamhet styrs i praktiken till stor del av lagstadgade krav och skeenden på marknaden. Det innebär att FI:s förmåga att prioritera resurser för ”fri tillsyn” mellan avdelningar och enheter måste bli ännu bättre och kopplas till den övergripande riskanalysen.

En förutsättning för att den finansiella stabiliteten ska kunna värnas och konsumenterna skyddas är att de personer och företag som verkar i finanssektorn uppfyller högt ställda krav. FI bör under året fördjupa prövningen av tillstånd för företag att driva verksamhet, för ägare som kan utöva inflytande och för enskilda att ingå i styrelser och vara vd. FI bör också utveckla den återkommande uppföljningen av att ägare och vd som tidigare har fått tillstånd fortfarande uppfyller kraven.

FI ska ingripa mot företag som inte sköter sina skyldigheter enligt de regler som gäller. Ingripandena ska vara målinriktade och kraftfulla samtidigt som kravet på legalitet aldrig eftersätts. För att ingripandena ska vara effektiva och nyanserade ska FI sträva efter att mer aktivt använda alla de olika ingripandemöjligheter som finns.

FI ska under året verka för att FI ska få större utrymme att differentiera ingripandena. Syftet är att genom avgiftsnivån skicka en tydlig signal till företagen om vad FI anser vara rätt beteende och markera vad som är felaktigt. För att straffavgifterna ska bli ett effektivt medel måste straffskalan vidgas så att ett ingripande mot en storbank kan bli lika kännbart som ett ingripande mot enmans värdepappersbolag eller ett litet fondbolag.

F) ANPASSA OSS TILL ÖKAT INTERNATIONELLT SAMARBETE

Det internationella inslaget i FI:s verksamhet kan väntas fortsätta att öka. Finanskrisen innebar en paus för internationaliseringen av finanssektorn men med återhämtningen i ekonomin kommer den gränsöverskridande expansionen återigen ta fart. Samtidigt ökar EU:s inflytande över tillsynen i medlemsländerna på ett markant sätt genom bildandet av de tre nya myndigheterna för bank-, marknads- respektive försäkringstillsyn.

Utmaningen för FI är att tillsynsarbetet blir svårare och mer krävande när verksamheterna blir större och mer komplexa. När det gäller gränsöverskridande verksamheter med Sverige som hemland ställs FI dessutom inför större krav från värdländernas tillsynsmyndigheter att utbyta information, koordinera tillsynsaktiviteter och åtgärda brister och problem som identifierats i värdländerna. Det är också viktigt att FI på olika sätt försöker bidra aktivt i de nya myndigheterna och att vi också uppmuntrar anställda att söka sig dit under kortare eller längre perioder.

G) ANVÄNDA DATA EFFEKTIVT

FI ska ha fortsatt fokus på traditionell tillsyn med granskning och verifiering av de uppgifter som företagen lämnar. Vi ska inte bara fråga företagen om hur det ser ut utan själva ta reda på fakta och ha en egen uppfattning. Samtidigt kommer rapporteringsbördan för företagen troligen att öka i och med de nya europeiska myndigheternas tillkomst. Det är viktigt att vi kan motivera varför vi tar in den data vi gör.

Mål och mått 2011

Målbild	Strategiskt mål	Bedömningsgrund	Mått	Målnivå	Not		
FI har ett högt förtroende hos konsumenterna, näringslivet och myndigheter	Vi ska hålla en hög kvalitet i analyser och beslut	Expertpanel bedömer våra beslut och analyser som goda	Betyg av expertpanel på våra analyser och beslut	3	1		
			Andel vunna överklaganden	85 %	2		
			Andel av tillfrågade företag i företagsenkäten som tycker att FI håller en hög kvalitet i analyser och beslut	80 %	3		
	Vi ska vara tydliga och konsekventa			Andel av ärenden som utvärderas i våra huvudprocesser som är utan anmärkning	90 %	4	
				Andel tillfrågade företag som anser FI är tydliga med vilka regler som gäller	80 %	3	
				Andel av tillfrågade företag som tycker att FI:s webbplats är bra	80 %	3	
				Upptid på fi.se i %	99,6%	5	
	Vi ska arbeta effektivt			Andel ärenden handlagda inom riktiden	90 %		
	FI är respekterad bland finansföretagen, och erkänd för hög analytisk kompetens och tydlighet	Vår tillsynsstrategi ska vara grundad på vår riskanalys		Andel risker i riskrapporten som blivit omhändertagna i vår tillsynsplanering	75 %		
				Våra föreskrifter och allmänna råd ska vara ändamålsenliga	Expertpanel bedömer våra föreskrifter och allmänna råd som bra	Betyg av expertpanel angående våra föreskrifter och allmänna råd	3
Andel av tillfrågade företag som anser att FI:s föreskrifter och allmänna råd är ändamålsenliga						80 %	3
Vi ska bemöta våra företag under tillsyn på ett professionellt sätt			Andel av tillfrågade företag som anser att FI:s ger ett professionellt bemötande	90 %	3		
FI är en väl ansedd internationell aktör	Vi ska hålla en hög kvalitet på det gränsöverskridande tillsynssamarbetet	Utvärdering av hur vi uppfyller de mål som CEBS satt upp för våra kollegier			7		
	Vi ska bidra aktivt i det internationella arbetet	Kvalitativ självutvärdering av arbetet med de nya myndigheterna					

Målbild	Strategiskt mål	Bedömningsgrund	Mått	Målnivå	Not
		Självutvärdering av bidrag i internationella grupper			
			Antal ordförandeskap i internationella grupper	2	
FI upplevs internt och externt som en utmanande och stimulerande arbetsplats	FI ska vara en attraktiv arbetsplats		Placering i företagsbarometern inom juridikområdet (studenter)	40	
			Placering i företagsbarometern inom ekonomiområdet (studenter)	25	
			Placering i karriärbarometern (unga anställda)	40	
			Andel internt rekryterade chefer	50-70 c%	
			Personalomsättning	5-15 %	
			Andel medarbetare som i medarbetarundersökningen anser sig ha rätt kompetens	90 %	8
	Vi ska bejaka mångfald och jämställdhet		Andel av underrepresenterat kön bland chefer	40 %	
			Andel utlandsfödda anställda enligt SCB-statistik	14 %	9
	Vi ska ha ett gott ledarskap		Andel av medarbetare i chefsbefattning som har gått ledarskapsutbildningen	90 %	
			Andel medarbetare som i medarbetarundersökningen anser att ledarskapet är gott	80 %	
			Andel av medarbetarna som anser att vi har effektiva besluts- och beredningsprocesser	65 %	10

Noter till mål och mått

1. Betyg av expertpanel på våra analyser och beslut

Ett antal beslut skickas tillsammans med ett antal utvärderingsfrågor till en expertpanel som både svarar på frågorna kvalitativt och betygsätter dem med en siffra mellan 1-4.

2. Andel vunna överklaganden

Totalt antal överklaganden, varav vunna.

3. Företagsenkäten

Varje år skickas en företagsenkät ut till ett stort antal företag. Enkäten innehåller frågor om hur företagen upplever FI som myndighet, vår regelgivning, vår informationsgivning med mera. Svaren sammanställs sedan och utgör grunden för ett antal av de mått som finns i verksamhetsplanen.

4. Andel av ärenden som utvärderas i våra huvudprocesser som är utan anmärkning

Stickprovsundersökningar genomförs på ett antal ärenden för undersökningar och tillstånd för att kontrollera innehållet i ärendena och hur processerna har följts. För regelgivning sker utvärdering av regelrådet efter varje projekt.

5. Upptid på fi.se

Visar tillgängligheten på fi.se.

6. Betyg av expertpanel på våra föreskrifter och allmän råd

Ett antal regler skickas tillsammans med ett antal utvärderingsfrågor till en expertpanel som både svarar på frågorna kvalitativt och betygsätter dem med en siffra mellan 1-4.

7. Utvärdering av hur vi uppfyller de mål som CEBS satt upp för våra kollegier

Den utvärdering som gjorts i CEBS regi av våra kollegier tidigare år kommer inte att genomföras på samma sätt 2011 och framåt. CEBS sätter istället upp handlingsplaner för de kollegier som utvärderats och följer upp hur väl målen i dessa uppfyllts. Vi kommer därför från och med 2011 att följa upp CEBS bedömning kvalitativt.

8. Andel medarbetare som i medarbetarundersökningen anser sig ha rätt kompetens

För den externa benchmark som gjorts på denna fråga i medarbetarundersökningen ger 92 %.

9. Andel utlandsfödda anställda enligt SCB-statistik

SCB hjälper oss att ta fram en siffra på andelen utlandsfödda anställda. Målet som är satt följer medeltalet utlandsfödda sysselsatta mellan 15 och 74 år i Sverige.

10 . Andel av medarbetarna som anser att vi har effektiva besluts- och beredningsprocesser

Mäts genom utfallet av medarbetarnas upplevelse av den organisatoriska effektiviteten. Utfallet för 2010 på denna fråga var 35 %.

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon 08-787 80 00
Fax 08-24 13 35
finansinspektionen@fi.se

www.fi.se